

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Troldebo 2022

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Udvikling i læringsmiljøer gennem de sidste 2 år

Igennem de seneste år har vi haft særlig fokus på at udvikle det pædagogiske læringsmiljø i overgange. Dette har især været overgangen fra planlagte aktiviteter på stuen, til rutinesituationen i garderoben og videre til legepladsen. Vi har løbende justeret læringsmiljøet sådan, at børnene oplever at overgange sker i mindre grupper, så børnene får tid og ro til at øve selvhjulpenhed og får en tæt voksenkontakt som kan understøtte deres nærmeste udviklingszone. I processen er der løbende blevet vurderet af det pædagogiske personale, hvilke børn som havde brug for at komme igennem overgangen og i hvilken rækkefølge, f.eks. så børn i udsatte positioner får lov at gå i garderoben som den første eller sidste afhængigt af deres individuelle behov.

Derudover har vi haft særlig fokus på at justere løbende på læringsmiljøet på legepladsen, dette med henblik på at minimere antallet af konflikter børn imellem under børneinitierede lege. I den tidlige indsats har vi arbejdet med at de voksne var inddelt i roller mens de var på legepladsen, så én voksen var ansvarlig for at igangsætte lege/aktiviteter, én var ansvarlig for at hjælpe børn på toilettet eller lignende, og én var ansvarlig for at der var opsyn på hele legepladsen, samt at understøtte børn i udsatte positioner ind i lege eller aktiviteter. Efter evaluering af tiltaget, blev indsatsen efter medarbejdernes ønske justeret til, at de tre voksne arbejdede zoneinddelt på legepladsen. Det betyder at hver voksen er ansvarlig for at igangsætte aktiviteter eller understøtte de børneinitierede lege på tæt hold flere steder på legepladsen, sådan at børnene også blev inddelt i mindre grupper.

I læringsmiljøerne på de enkelte stuer, har der været særligt fokus på at forbedre morgenrutinerne. I det tidlige forløb vurderede personalet, at der var meget støj og uro blandt børnene i læringsmiljøet mellem kl. 8 og 9, hvor børnene inddeles på de tilknyttede stuer. Læringsmiljøet er blevet justeret så der nu er ”stilleaktiviteter” på hver stue om morgenen, hvor børnene kan vælge mellem klargjorte aktiviteter i mindre grupper på stuerne, f.eks. kreative udtryksformer eller forskellige stilladserede lege. Ligeledes er morgenrutinen fra kl. 6.15-8.00 blevet justeret, så der i stedet for at blive åbnet i det store fællesrum i børnehaven som i mindre grad indbyder til fordybelse, bliver åbnet i vuggestuen. Dette er ligeledes ud fra en vurdering af at vuggestuebørn tilbydes legetøj eller aktiviteter om morgenen, som er tilpasset deres alder og er sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Organisering af evalueringskultur

I Troldebo benyttes redskabet "cirkulær sprogpædagogik" af Pia Thomsen til en struktureret planlægning, udførelse og evaluering af de pædagogiske aktiviteter i Troldebo. Ud fra denne metode, samles én pædagogisk medarbejder fra hver stue hver 8. uge og planlægger kommende forløb i fællesskab. I arbejdsgruppen, som organiseres af skiftende medarbejdere så alle deltager, planlægges skema for handling, ugeplaner, fokusord, forslag til målrettede aktiviteter på legepladsen ud fra emnet og en aktivitet ud af huset. Processen indledes med en evaluering af forgange forløb, og justeres ud fra data fra sprogtrapper og relationscirkler på børnene.

Den cirkulære sprogpædagogik inkluderer, at der ved hver afslutning af et forløb, evalueres med børnene om indhold og deres udbytte af det udvalgte emne. Evalueringen med børnene foregår gennem f.eks. børneinterviews, samtaler ud fra billeder eller plakater eller ved demokratiske processer hos de større børn i børnehaven.

Under hvert personalemøde organiseret derudover et fast evalueringspunkt, hvor fokus har været at evaluere på særlige aktiviteter eller ture ud af huset i den seneste måned, blandt andet arrangementer med forældre eller lignende. Evalueringerne skrives til referat og gemmes til brug af justering de kommende år, hvis der udføres lignende arrangement. Evalueringerne har særligt ført til refleksioner omkring at ikke alle børn nødvendigvis skal deltage i alle aktiviteter, hvis det er for langt fra deres nærmeste udviklingszone og dermed kan give dem en oplevelse af nederlag.

I gennem de seneste år har vi sidstnævnt fokuseret på en målrettet evalueringsproces omkring konflikthåndtering. Processen har bestået i at der over en kortvarig periode blev indsamlet data omkring konflikter, herunder i hvilke relationer der ofte opstod konflikter (både barn-barn og barn-voksen), i hvilke læringsmiljøer eller særlige tidspunkter på dagen mv. Den indsamlede data blev evalueret af det faglige fyrtårn og pædagogisk teamleder, som sammen udvalgte fokuspunkter hvor praksis med fordel kunne justeres for at minimere konflikterne. Derefter evaluerede den samlede personalegruppe på data og kom sammen frem til ændringer i arbejdsgange og læringsmiljøer.

Arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan

I en del af de seneste to år, har personalemøderne haft et fast punkt omkring den styrkede pædagogiske læreplan. Dette har været organiseret i samarbejde mellem det faglige fyrtårn og den pædagogiske teamleder, som i fællesskab har udvalgt et særligt punkt fra læreplansblomsten der vurderedes at være relevant for læringsmiljøet på det givne tidspunkt. I perioden har der været arbejdet målrettet med især temaerne: børnesyn, leg og læring, børnefællesskaber og børneperspektiv, forældresamarbejde og børn i udvalgte positioner.

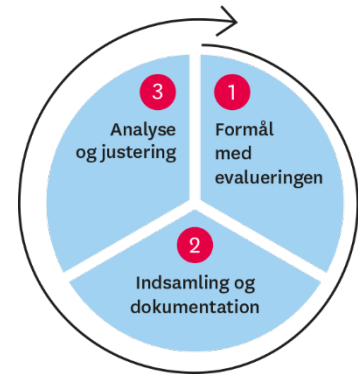
Ved arbejdet med hvert tema er medarbejderne blevet bedt om at læse en faglig tekst inden personalemødet, som har haft udgangspunkt i temaet. Teksterne har som ofte taget udgangspunkt i EVAs materialer. Derudover blev der ved hvert forudgående personalemøde aftalt en proces, som gav os data på vores egen indsats omkring emnet, med det formål at kunne evaluere på dette. Processerne har blandt andet bestået i at observere hinanden, at observere det faglige fyrtårn, eller præsentere refleksioner over egen indsats. Kombinationen af data og faglitteratur har vi brugt som udgangspunkt for en faglig debat om, hvordan rammerne for temaet og arbejdet aftales at udføres fremadrettet. Resultatet af processerne er blevet skrevet ind i den skriftlige læreplan for Troldebo.

For at sikre at det løbende arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan bliver videreført til nye medarbejdere, er der i det seneste år udviklet en "folder til nye medarbejdere". Her beskrives særlige nedslagspunkter fra nævnte drøftelse samt opfordres til, at medarbejderen orienterer sig i læreplan og udvalgte materialer fra EVA med særlig relevans for Troldebo, inden de påbegynder arbejdet.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Erfaringer fra evalueringsprocessen omkring konflikthåndtering

Formålet med evalueringen

Den samlede personalegruppe udtrykte alle en bekymring for, at konfliktniveauet i Troldebo var højt, og manglede konkrete værktøjer til at nedbringe dette. Dette blev til en uhensigtsmæssig og forstærkende fortælling om, at der var konflikter hele tiden og gennem hele dagen. Derfor var vi nysgerrige på at få data på, hvor meget og hvor ofte der reelt var tale om, hvilke særlige tidspunkter eller læringsmiljøer de opstod i, om der var børn som havde brug for en mere målrettet indsats fra os end der allerede var igangsat, og sidstnævnt om vi hver især havde nogen andel i konflikterne i måden vi agerede i relationen med børnene.

Indsamling af pædagogisk dokumentation til evalueringen

Over en periode på ca. 4 uger, indsamlede alle medarbejdere dokumentation ud fra følgende skemaer:

- Barn-barn konflikter. I skemaet dokumenteres konflikter mellem børn, hvornår og hvilket sted de opstod. I vuggestuen dokumenteres det derudover hvornår der opstod bid. Skema udarbejdet af den pædagogiske teamleder.
- Barn-voksen konflikter. I skemaet dokumenteres situationer hvor den voksne oplever at være i konflikt med barnet, hvornår og hvilket sted det opstod og hvorfor. Skema udarbejdet af den pædagogiske teamleder.
- Magtanvendelsesskemaer. Dokumentation af magtanvendelser med nøje beskrivelser af situationen og de involverede. Skema fra BUPL.

Læring omkring sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Ovennævnte data førte til en drøftelse af især læringsmiljøet på legepladsen og i overgange i børnehaven, som skemaerne viste var tidspunkter og steder hvor konfliktniveauet blandt både børn og voksne var højere end ellers. I vuggestuen viste data at der særligt opstod bid børnene imellem i spisesituationer, herunder især når nogle børn var færdige og rejste sig før de andre, eller hvis bestemte børn sad ved siden af hinanden under måltidet. En medarbejder oplevede at have flere barn-voksen konflikter end det øvrige personale, og var derfor igennem en læringsproces i samarbejde med teamleder om at justere sine pædagogiske tiltag omkring konflikthåndtering.

Konkrete ændringer og justeringer af praksis

I vuggestuen resulterede læringen i, at måltidet og børnenes siddepladser blev omorganiseret, så antallet af bid blev drastisk minimeret. I børnehaven resulterede læringen i en justering af læringsmiljøerne i overgange og på legepladsen, som det er beskrevet øverst i denne evaluering. Læringen bidrog også til at der igangsattes en faglig drøftelse omkring de pædagogiske tiltag ved konflikthåndtering, hvor vi så videoklip og læste tekster om Low Arousal af Bo Hejlskov, der mundede ud i konkrete aftaler om det fortsatte arbejde med konflikthåndtering i Troldebo.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Inddragelse af forældrebestyrelsen i den pædagogiske læreplan

Igennem de seneste to år har der løbende været afholdt ”forældrekafe”, hvor alle forældre blev budt velkommen til at høre om de pædagogiske tiltag der løbende har været for at forbedre kvaliteten af arbejdet. Under disse arrangementer har forældrene ligeledes været inviteret til at komme med deres overvejelser omkring diverse tiltag, og disse overvejelser er altid blevet inddraget i justeringer i praksis. Forældrene har været medbestemmende i forhold til intervallet mellem arrangementerne, da der er i en periode var et større behov for at tage disse drøftelser, og tilslutningen på et senere tidspunkt var dalende og i mindre grad nødvendig.

Derudover har der været afholdt forældremøder på hver stue, hvor personalet har fortalt og givet forældrene mulighed for at stille spørgsmål til deres arbejde med cirkulær sprogpædagogik, fokusord, ugeplaner mv. Forældrene har desuden været medskabere af at udvikle det fysiske læringsmiljø i Troldebo på arbejdsdage, hvor de i samarbejde med personalet har malet, bygget og udviklet blandt andet flere attraktive legeaktiviteter på legepladsen.

Igennem det seneste år har Troldebo deltaget i prøvehandlingen ”er du opladt” i samarbejde med sundhedstjenesten. I begyndelsen af prøvehandlingen blev der dannet et forældreråd, som sammen med personalet har været beslutningstagere i at forbedre Troldebos kostpolitik, herunder har de også været med til at beslutte hvordan børnenes fødselsdage og øvrige traditioner fejres i Troldebo. Projektet har resulteret i en kostfolder som er besluttet af forældrerådet og organiseret af Troldebos forældrerepræsentant.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Områder af det pædagogiske læringsmiljø, som vi fremadrettet vil sætte fokus på

Det løbende arbejde har givet anledning til et forsat fokus på børn i udsatte positioner, herunder hvordan vi bedst muligt organiserer børnegrupperne så læringsmiljøet kan tilpasses børnene i mindre grupper ud fra deres nærmeste udviklingszone, og skaber større grobund for stærke børnefællesskaber. I de seneste to år er vi blevet mere nysgerrige på de demokratiske processer med børn, herunder har børnene som noget nyt været med til at stemme på stuenes navne. I kommende periode vil vi sætte endnu mere fokus på at lade børnenes stemme blive hørt, og inddrage det i udviklingen af vores planlagte aktiviteter og rutinesituationer.

Justeringer i organiseringen af vores evalueringskultur

I takt med at børnenes stemme og demokratiske processer skal have større indpas i det kommende arbejde, vil vi fokusere mere på børnesynet i vores evalueringer – herunder især, hvordan vi dokumenter, gemmer og lærer af de evalueringer, børnene giver os på vores arbejde, så det kan danne grundlag for meningsfulde drøftelser og justeringer af den pædagogiske praksis i hverdagen.

Ændringer i vores skriftlige læreplan

I kommende periode vil vi genoptage arbejdet med læreplanstemaerne til personalemøderne, så vi igen får løbende evalueret på om vores læreplan stemmer overens med de justeringer vi gør i praksis, og at dette bliver dokumenteret i den skriftlige læreplan.